

sandra
BRAUN

**NE VERUJ
NIKOME**

Preveo Aljoša Molnar

Beograd, 2015.

PROLOG

Hvala bogu što još spava.

Bilo joj je dovoljno neprijatno što se probudila u krevetu sa Džejom Berdžesom, samo joj je još potrebno da se suoči s njim. Nadala se da to neće morati, bar dok se ne sabere.

Što je pažljivije mogla, pomerala se centimetar po centimetar prema ivici kreveta i izvlačila se ispod pokrivača, pokušavajući da ga pritom ne povuče s njega. Sela je na samu ivicu dušeka i osvrnula se preko ramena. Vazduh koji je dopirao iz ventilacionog otvora bio je hladan, od čega su joj se ruke naježile. Premda je Džej bio nag i pokriven samo do struka, hladnjikavi vazduh nije ga probudio. Prebacujući težinu s kreveta na stopala, mic po mic, ustala je.

Soba joj se zaljuljala pred očima. Da ne bi pala, instinktivno je potražila oslonac. Šakom je udarila zid uz pljesak, koji je odjeknuo kroz utihnulu kuću poput udarca po činelama. Ne više toliko zabrinuta što će ga probuditi, već zato što ne zna kako je sinoć uspela tako grozno da se napije, ostala je u tom položaju, naslonjena na zid, duboko dišući i usredsređujući se na jednu tačku, sve dok joj se ravnoteža nije povratila.

Nekim čudom, svojom nespretnošću nije probudila Džeja. Spazivši svoje gaćice, prišla je podnožju kreveta i uzela ih, a onda na prstima počela da ide po sobi i skuplja razbacanu odeću, privijajući svaki komad na grudi čednim pokretima, koji su, s obzirom na okolnosti, bili prilično smešni.

Sramni povratak posle burne noći. Ova fraza s koledža delovala je sa svim odgovarajuće. Odnosila se na studentkinju koja se iskrada iz momačke sobe u kojoj je provela noć. Davno je prošlo njeno studentsko doba, ali i ona i Džej su samci i mogu da spavaju s kim god hoće.

Ako to hoće.

Ali ta fraza pogodila ju je poput praska zategnute gumice.

Odjednom, šok što se probudila u Džejevom krevetu zamenila je uznemirujuća pomisao na to da se ne seća kako je ovamo stigla. Nije se sećala da je donela svesnu odluku da spava s njim. Nije se sećala da je vagala za i protiv i da se na kraju ipak odlučila za. Nije se sećala da ju je zavodio sve dok se nije potpuno prepustila osećaju. Nije se sećala da je u sebi slegla ramenima i pomislila: *Šta me briga? Odrasli smo ljudi.*

Nije se sećala ničega.

Osvrćući se oko sebe, posmatrala je razmeštaj i nameštaj spavaće sobe. Bila je to ugodna prostorija, ukusno ukrašena i kao skrojena za čoveka koji živi sam. Ali ništa u njoj nije joj delovalo poznato. Ništa. Osećala se kao da je sada prvi put vidi.

Ovo je očigledno bio Džejev dom; njegove slike nalazile su se svuda unokolo, većinom fotografije sa odmora pored raznih prijatelja i prijateljica. Ali ona u ovoj sobi ipak nikad ranije nije bila, kao ni u ovoj kući. Nije bila sigurna čak ni u adresu na kojoj se nalazila, mada je imala bledo sećanje na to kako ju je dopratio od... pa, odnekle.

Da, iz *Vilhausa*. Našla se tamo sa Džejom na piću. On je već bio popio nekoliko rundi pre nego što je stigla, ali to nije bilo neuobičajeno. Džej je voleo žestoka pića i imao neverovatnu otpornost na velike količine alkohola. Naručila je čašu belog vina. Sedeli su i ćaskali dok su pijuckali, pričavajući jedno drugom šta im se događalo u životima.

A onda je on rekao...

Setivši se sada šta joj je rekao, stresla se, ali ne od hladnoće. Prekrila je usta da joj se ne otme tihi jecaj, a onda pogledala u njega kako spava. Žalosno je prošaputala: „Oh, Džej“, ponovivši prvo što je izgovorila kad joj je sinoć saopštio užasnu vest.

Možemo li da nastavimo ovaj razgovor kod mene? – pitao ju je. *Odselio sam se otkako smo se poslednji put videli. Jedna stara tetka mi je umrla i ostavila mi sva svoja ovozemaljska dobra. Mnogo porcelana, kristala, antikvarnog nameštaja i sličnih stvarčica. Sve sam to prodao jednom preprodavcu i kupio tipsku kuću, uz mali ostatak. To bi ukratko bilo sve.*

Bio je brbljiv i ponašao se kao da ne razgovaraju ni o čemu ozbiljnijem od predstojeće sezone uragana, ali njegova vest bila je prava bomba. Užasavajuća. Nije mogla da poveruje u ono što je čula. Bila je potpuno zapanjena. Da li je zbog saosećanja počela da oseća privrženost? Da li to objašnjava vođenje ljubavi koje je usledilo?

Gospode, zašto ne može da se seti?

Istovremeno tražeći odgovore i ostatak odeće, ušla je u dnevnu sobu. Haljina i tanki pulover stajali su na gomili na jednoj fotelji, a sandale na podu. Videla je otvorenu flašu viskija i dve čaše na stočiću pred sofom. U flaši je ostao svega prst viskija. Jastuci na sofi bili su zgužvani i ulegnuti, kao da se neko valjao po njima.

Očigledno ona i Džej.

Brzo je još jednom prošla kroz spavaću sobu i otišla u kupatilo na drugoj strani. Uspela je da zatvori vrata bez ikakvog zvuka, što je bila predostrožnost koja je potpuno poništena samo sekund kasnije, kad je bučno počela da povraća u šolju. Stomak joj se bolno grčio dok je izbacivao, činilo joj se, litre i litre viskija. Nikad nije bila veliki ljubitelj viskija i bila je apsolutno sigurna da nikad više neće dotaći ni kap te tečnosti.

Uzela je pastu za zube iz ormarića s ogledalom iznad lavaboa i kažiprstom sastrugala tanki sloj naslaga i zadaha iz usta. To je pomoglo, ali i dalje se osećala prljavo, pa je odlučila da se istušira. Bar će imati više samopouzdanja i biće joj manje neprijatno zbog sinoćnje neumerenosti ako bude čista kad se bude suočila sa Džejom.

Kabina je bila obložena pločicama i imala veliku, okruglu ružu montiranu na plafonu. Stojeći tačno ispod veštačkog pljuska, nasapunala se i istuširala nekoliko puta. Pažljivo i temeljno se oprala između nogu. Šamponom je oprala kosu.

Kad je izašla ispod tuša, nije odugovlačila. Sva ta buka koju je proizvela do sada ga je sigurno probudila. Obukla se, njegovom četkom očešljala mokru kosu, a onda prikupila hrabrost u jednom dubokom udahu i otvorila vrata.

Džej je još spavao. Kako je to moguće? Imao je odličnu kondiciju u pijanstvu, ali sinoć je, izgleda, i njemu bilo previše. Koliko je viskija bilo u flaši kada su počeli da piju? Nisu valjda zajedno popili svih sedam decilitara?

Sigurno jesu, jer inače, zašto ne može da se seti kako se skinula i imala seks sa Džejom Berdžesom? Mnogo godina ranije bili su u kratkoj vezi, koja je brzo zgasnula, mnogo pre nego što se razbuktala u valjani odnos. Nijedno od njih dvoje nije ostalo slomljenog srca. Nije bilo nikakve scene niti bilo kakvog zvaničnog raskida. Jednostavno su prestali da se viđaju, ali ostali su prijatelji.

Ali Džej, šarmanтни i neukrotivi Džej, nije prestajao da je mami u svoj krevet kad god bi im se putevi ukrstili. „To što smo se malo povaljali i ostali

prijatelji ne mora neizostavno da isključuje jedno drugo“, rekao bi uz naj-ljepši mogući osmeh.

Ona to nije tako shvatala i skrenula bi mu pažnju na to svaki put kada bi pokušao da je nagovori da prenoći kod njega u ime starih vremena.

Sinoć je, izgleda, uspeo da je ubedi.

Očekivala je da jutros ustane rano kako bi uživao u novoj pobedi, da je probudi poljupcem i izazovno joj ponudi doručak u krevetu. Skoro da je mogla da ga čuje kako govori: *Pa, pošto si već tu, možeš komotno da se opustiš i uživaš u najboljem mogućem Berdžesu.*

Ili da joj se pridruži pod tušem. To bi bilo tako svojstveno Džeju. Ušao bi za njom i rekao nešto poput: *Propustila si jedno mesto na leđima. Ups, evo i spreda još jednog.* Ali tuš ga nije probudio. Čak ni ponovljeno puštanje vode u šolji.

Kako je sve to uspeo da prespava? Nije se čak ni...

Pomerio.

Osetila je kako joj stomak propada poput okeanskog talasa. Kiseli viski ispuni joj grlo i ona se uplaši da će joj ponovo pripasti muka. Snažno je progutala. „Džej?“, rekla je bojažljivo. A onda glasnije: „Džej?“

Ništa. Nikakvog znaka ni unjkanja. Čak ni najmanje promene položaja.

Stajala je kao ukopana u pod dok joj je srce iskakalo iz grudi. Nateravši se da se pokrene, bacila se prema krevetu, ispruženom šakom ga dodirнула i čvrsto protresla. „Džej!“

Rajli otvori zardali komarnik i šarke zacvileše. „Hej! Jesi li tu?“
 „Zar uglavnom nisam?“

Traka izbledele crvene farbe otpade kad se drveni ram zalupio za Rajlijem dok je ulazio u jednosobnu kolibu. Ona se osećala na prženu svinjetinu i vojničko ćebe koje su izgrizli miševi, a koje je stajalo na poljskom krevetu u uglu.

Trebalo mu je malo vremena da mu se oči priviknu na pomrčinu kako bi pronašao starca. Sedeo je na tronošću, pogrbljen nad šoljicom kafe, poput psa čuvara što štiti svoju s mukom osvojenu kost, i zurio u snegom prekrivenu sliku crno-belog televizora. Nejasne prilike treperile su na ekranu, povremeno potpuno nestajući. Nije bilo nikakvog zvuka, osim statičkog šuma.

„Dobro jutro.“

Starac otfrknu pozdrav kroz snopove nosnih dlaka. „Posluži se.“ Klimnuo je prema emajliranoj džezvi na šporetu. „Nemam više mleka. Usklo je preko noći.“

Rajli prekorači tri psa koja su nepomično ležala na podu i priđe frižideru koji je bio stisnut između antiknog kredenca za hranu, što je služio kao špajz, i crtaćeg stola koji nije imao drugu svrhu osim da skuplja prašinu i smanjuje ionako skučen prostor u pretrpanoj kolibi.

Ručka na vratima frižidera bila je polomljena, verovatno još pre nekoliko decenija, ali ako bi se prstima pritisnulo pravo mesto na mekom gumenom zaptivaču, ona su se mogla otvoriti. „Doneo sam ti malo so-movine.“ Rajli spusti novinski zamotuljak na jednu od zardalih rešetaka, a onda brzo zatvori vrata kako bi sprečio da mešavina mirisa pokvarenog mleka i prljavštine izađe napolje.

„Mnogo hvala.“

„Nema na čemu.“ Kafa je sigurno provrela nekoliko puta i biće gusta poput melase. Bez mleka kojim bi je razblažio, Rajli odluči da je ne prihvati.

Pogledao je prema utihnulom televizoru. „Moraš da namestiš antenu.“

„Nije do antene. Utišao sam zvuk.“

„Otkud to?“

Starac ispusti jedan od onih uobičajenih frktaja koji su rečito govorili da ga mrzi da odgovara. Samoproглаšeni pustinjač, živeo je u dobrovoljnom izgnanstvu još od „rata“, mada nikad nije posebno naglašeno o kom je ratu reč. Želeo je da ima što je moguće manje posla sa drugim *Homo sapiensima*.

Ubrzo pošto se Rajli doselio u komšiluk, njih dvojica naleteli su jedan na drugog u šumi. Rajli je piljio u zrnaste oči mrtvog oposuma kada se starac pojavio probijajući se kroz nisko rastinje, govoreći: „Da ti nije palo na pamet.“

„Šta to?“

„Da pipneš mog oposuma.“

Da dodiruje naduto, crvljivo i mlitavo telo sa ružičastim, ćosavim repom, koje je pored toga i užasno smrdelo, bilo je poslednje što je Rajli nameravao da uradi. Podigao je ruke u znak predaje i sklonio se u stranu da bi bosonogi starac u kaljavom kombinezonu mogao da izvuče svoj ulov iz metalnih čeljusti male klopke.

„Kako si gazio ovuda, čudi me što se nisi ti u'vatio u ovu zamku umesto oposuma“, gundao je.

Rajli nije znao da iko živi u krugu od nekoliko kilometara od kolibe koju je nedavno kupio. Više bi voleo da nema nijednog komšiju, a posebno ne ovog koji prati njegovo kretanje.

Kad se starac uspravio, kolena su mu se pobunila, glasno puckajući i krckajući, zbog čega je napravio grimasu i ispljunuo nekoliko psovki. S mrcinom koja mu se klimatala u ruci, starac osmotri Rajlija od glave do pete, od kape za bejzbol i bradatog lica, do vrhova čizama za pešačenje.

Kad je ovaj pregled završen, starac ispljuna duvanski talog na zemlju da iskaže svoje mišljenje o onome što vidi. „Svako ima pravo da šetka po šumi“, rekao je. „Samo nemo' da se petljaš s mojim zamkama.“

„Pomoglo bi mi kada bih znao gde se nalaze.“

Starčeve ispucale usne razviše se u široki osmeh, otkrivajući duvanom umrljane patrljke koji su nekada predstavljali zube. „Ma nemoj, šta kažeš?“ Okrenuo se, i dalje se kikoćući. „Nać ćeš ih, kladim se.“ Rajli je još dugo čuo njegov smeh pošto je nestao u gustom lišću.

U narednim mesecima, slučajno su u šumi naleteli jedan na drugog nekoliko puta. Bar su za Rajlija to bili slučajni susreti. Shvatio je da se starac

pojavljuje kad želi, a ne pokazuje se kad nije raspoložen da svog novog komšiju makar počasti progundanim pozdravom.

Jednog vrelog poslepodneva sreli su se na vratima prodavnice u najbližem gradu. Rajli je ulazio, a starac izlazio. Klimnuli su glavama jedan drugom. Kasnije, kad je Rajli izašao s nekoliko kesa namirnica, primetio je starca koji je sedeo na senovitom tremu radnje i hladio se slanim šeširo. Postupajući po instinktu, Rajli otkinu konzervu hladnog piva s plastičnog držača i dobaci je starcu, koji ju je, pokazavši sjajne reflekske, uhvatio jednom rukom.

Rajli je ubacio namirnice u prtljažnik kamioneta i ušao u kabinu. Starac ga je odmeravao strpljivo i sumnjičavo dok je ubacivao kamionet u rikverc i udaljavao se, ali Rajli je primetio da je ipak otvorio konzervu piva.

Sledećeg jutra začulo se snažno lupanje po Rajlijevim vratima. Pošto je ovo bila prva poseta, oprezno je prišao vratima. Starac je stajao tamo, držeći u rukama okrnjenu keramičku činiju s gomilom sirovog mesa neke životinje koju Rajli nije bio u stanju da prepozna. Pribojavao se da je strвина koju bi čak i pseći trio rado preskočio.

„U zamenu za pivo. Ne volim nikome da ostanem dužan.“

Rajli prihvati činiju. „Hvala.“ Posetilac se okrenuo i pošao niz stepenice. Rajli kaza za njim: „Kako vam je ime?“

„Ko pita?“

„Rajli Ganon.“

Starac je kratko oklevao, a onda progundao: „Delno Pikens.“

Od tog jutra razvili su neko kvaziprijateljstvo zasnovano na osami i zajedničkom preziru prema interakciji s drugim ljudima.

Ukupna suma Delnove imovine verovatno nije dostizala ni stotinu dolara. Većito je kući vukao nešto što je pokupio bog zna gde, neke predmete koji nisu imali nikakvu praktičnu vrednost. Koliba mu je bila podignuta na stupce da ne bi bila poplavljena kada se Kombahi prelije preko svojih obala. Đubre je gomilao u skućenom prostoru ispod nje, kao da joj tako obezbeđuje malo čvršće temelje. Prostor oko kolibe takođe je bio zatrpan đubretom koje nikad nije upotrebljeno, bar koliko je Rajli to mogao da kaže. Činjenica da ih sakuplja Delnu je, izgleda, bila mnogo bitnija od samih predmeta.

Vozio je kamionet koji je Rajli zvao *Frankenštajn*, jer je bio napravljen od delova koje je sâm Delno sklopio i učvrstio običnom žicom i lepljivom trakom. Rajlija je čudilo što uopšte uspeva da pokrene ovu skalameriju, ali kako je Delno govorio: „Nije lepota, ali odnese me gde god poželim da odem.“

Jeo bi bilo šta. Bilo šta. Bilo šta što je mogao da obori sa drveta, uhvati u zamku, ili izvuce iz reke. Ali kada je njihovo prijateljstvo konačno ustoličeno, uvek je bio spreman da s njim podeli šta god da je imao.

Iznenadujuće, bio je prilično načitan i upućen u teme za koje, kad ga poblizhe pogleda, nijedan čovek ne bi očekivao da je i čuo. Rajli je počeo da sumnja da su njegov seljački akcenat i rečnik izveštačeni. Kao i beda u kojoj je živeo; to je, izgleda, bio protest protiv bivšeg života.

Ali kakav je bio taj bivši život, ostalo je Delnova tajna. Nikad nije spomenuo rodni grad, detinjstvo i roditelje, zanimanje, decu ili ženu. Nije razgovarao ni sa kim, osim sa svojim psima i Rajlijem. Intimni odnosi bili su ograničeni na gomilu prastarih golišavih časopisa s prilično izlistanim stranicama, koje je držao na podu ispod poljskog kreveta.

Ni Rajli nije ništa privatno podelio s Delnom. Bar ne prve dve godine njihovog drugovanja. A onda se, jedne večeri u suton, Delno pojavio kod Rajlijeve kolibe, donevši sa sobom dve tegle pune neke mutne tečnosti koju je sam destilisao.

„Nisam te video više od nedelju dana. Gde si bio?“

„Tu.“

Rajli tada nije čeznuo za društvom, ali Delno se ipak laktovima probi pored njega i uđe. „Pomislio sam da bi možda voleo da potegneš jednom il' dvaput.“ Dobacivši Rajliju jedan od onih svojih podrugljivih pogleda, dodao je: „Kad te gledam, rekô bi' da sam imô dobar osećaj. Izgledaš prilično loše. Mogô sam da te nanjušim još dok sam se peo uz stepenice.“

„Ti si baš pozvan da kritikuješ nečiji izgled i ličnu higijenu.“

„Koga si zvao?“

„Šta?“

„Znaš onu brbljivicu što radi na kasi u radnji? Onu s visoko podignutom kosom i dugačkim, visećim minđušama? Rekla mi je da si naišao tamo prošle nedelje s gomilom sitniša i sve to ubacio u onaj telefon što visi napolju. Rekla je da s' pričao nekoliko minuta, prekinô i posle toga izgledao spreman da nekoga ubiješ. Ušô si u kamionet i zdimio odande i ne plativši za namirnice.“

Otvorio je jednu od tegli i pružio je Rajliju, koji je onjušio sadržinu, a onda odmahnuo glavom i vratio mu je. „Zato te i pitam“, nastavi Delno pošto je prilično potegao iz tegle, „koga si zvao?“

Došlo je jutro pre nego što je Rajli prestao da priča. Do tada je Delno ispraznio obe tegle. Rajli je bio potpuno smožden – emotivno, mentalno

i fizički. Bilo je to bolno, ali terapijsko pročišćenje. Otvorilo mu je desetak starih rana.

Nemajući više šta da kaže i nemajući više ni vazduha za to, Rajli pogleda starca, koji ga je satima slušao ne izgovorivši ni jednu jedinu reč. Izborano i smežurano lice imalo je izraz duboke tuge. Pogled mu je bio ogođen i otvoren prvi put otkako ga je Rajli upoznao, a Rajli je znao da gleda pravo u dušu čoveka koji je iskusio neopisivu duševnu patnju. Činilo se da je Delno Pikens sakupio sav jad i nepravdu ovoga sveta i spakovao je u taj jedan jedini beznadežan pogled.

Potom je uzdahnuo i u jednom od retkih trenutaka kad su njih dvojica ostvarili fizički kontakt, pružio ruku preko prostora koji ih je razdvajao i potapšao Rajlija po kolenu. „Idi i operi se ispod pazuha pre nego što od tvog smrada isповraćam svu ovu dobru cugu. Spremiću ti nešto za doručak.“

Nikad više nisu spomenuli ništa od onoga što mu je Rajli ispričao te noći. Kao da se ta duga noć nikad nije ni dogodila. Ali Rajli nikada nije zaboravio Delnov sumorni pogled tog jutra. A jutros, kad je podigao glavu sa šolje za kafu i pogledao u Rajlija, imao je isti taj izraz najdubljeg očaja.

„Šta nije u redu?“ Rajliju je srce preskočilo, jer je odmah pomislio na neku katastrofu. *Boing 747*, krcat putnicima, zabio se u planinu. Izvršen je atentat na predsednika. Neko je izveo teroristički napad poput onog od 11. septembra.

„Nemoj odma' da šizneš i uradiš nešto nepromišljeno, važi?“, reče Delno.

„Šta se dogodilo?“

Mrmljajući zlokobne prognoze kao „ništa dobro se iz ovog neće izroditi“, Delno pokaza glavom prema televizoru.

Rajli priđe starinskom aparatu i pojača zvuk, a onda poče da namešta antenu u obliku zečjih ušiju, nadajući se da će moći da popravi sliku.

Slika je i dalje bila loša i zvuk isprekidan, ali za nekoliko trenutaka odlično je shvatio šta se dogodilo i šta se Delno pribijavao da mu kaže:

Džej Berdžes bio je mrtav.

2.

„Oni mi ne veruju, zar ne?“

Brit je ovo pitanje uputila strancu kog je unajmila kao svog advokata. Prošlo je već dvadeset četiri sata otkako je saznala da je Džej umro dok je ležao pored nje, ali i dalje se nadala da je sve ovo samo užasan san iz kog će se vrlo brzo probuditi.

Ali sve je delovalo previše stvarno.

Ubrzo posle njenog paničnog poziva hitnoj službi, medicinska pomoć i dva policajca stigli su do Džejeve tipske kuće. Za njima su stigli islednik i dva detektiva, koji su se predstavili kao Klark i Havijer. Saslušavali su je u Džejevoj dnevnoj sobi, dok su u spavaćoj pregledali njegovo telo i pripremali ga za transport u mrtvačnicu. S detektivima se odvezla u sedište policije da bi tamo dala zvaničnu izjavu. Pošto je stavljena i poslednja tačka na *i* i poslednja crta na *t*, pomislila je da je konačno došao kraj i da je sada ostalo samo žaljenje.

Ali jutros ju je Klark pozvao na kućni broj. Izvinio se na smetnji i rekao da bi on i Havijer voleli da raščiste neke detalje i pitali je da li bi bila voljna da dođe u policijsku stanicu.

Ovaj poziv bio je saopšten prijateljski i opušteno, ali ju je ipak uznemirio, i to dovoljno da oseti kako ne bi bilo loše da je tamo sačeka advokat. Imala je posla sa advokatima samo u vezi s poreskim izjavama, transakcijama za nekretnine, ugovorima i imanjem njenih roditelja. Sumnjala je da su advokati koji su se bavili ovim poslovima ikada kročili u policijsku stanicu.

Pošto joj je bila potrebna preporuka, pozvala je direktora televizijske stanice.

Naravno da je sinoć glavna vest na svim stanicama bila šokantna smrt Džeja Berdžesa. Njene kolege i televizijski izveštači bili su diskretni u svojim izveštajima o tome da je i ona umešana, ali bez obzira na to kako se predstavljala, bila je to vruća priča: najcenjenija novinarka na tržištu, Brit Šeli, sada je bila glavna vest.

S objektivnog stanovišta bilo kog televizijskog novinara, morala je da prizna da je to bila slatka ironija, kao i senzacionalna vest.

Direktor je saosećao s njom zbog situacije u kojoj se nalazila. „Kakvo užasno iskušenje, Brit.“

„Da. Bilo je. Još je, u stvari. Zato te i uznemiravam kod kuće.“

„Šta god ti treba. Učiniću sve što mogu da ti pomognem“, rekao je. Zamolila ga je da joj preporuči advokata.

„Krivičnog advokata?“

Brzo ga je ubedila da je samo oprezna i da je saslušanje – nije to htela čak ni da nazove tim imenom – samo rutinska stvar, zapravo, formalnost. „Ali ipak mislim da bi trebalo da imam advokata.“ Rado se složio i obećao da će obaviti nekoliko razgovora u njeno ime.

Kad je Bil Aleksander stigao u policijsku stanicu, bio je zaduvan i izvinjavao se što kasni deset minuta. „Zaglavio sam se u saobraćaju.“

Nadala se nekome markantnijem, autoritativnijem i harizmatičnijem, pa joj je teško palo da prikrije razočaranje kad je mršavi, nenametljivi i iznureni Aleksander ispružio svoju vizitkartu i predstavio se, svega nekoliko sekundi pre nego što su im se pridružila dvojica detektiva.

Kao potpuni kontrast, Klark i Havijer bili su oličenja prvog i drugog mesta na listi opakih detektivskih tipova.

Juče, kad su ova dvojica stigla u Džejevu tipsku kuću i shvatila da razgovaraju sa Brit Šeli iz redakcije vesti Kanala sedam, zapanjili su se i postali čudni, kao i svi ljudi koji ponekad sretnu televizijsku ličnost uživo, među običnim ljudima.

Detektivi su se izvinili što je zadržavaju i podvrgavaju policijskoj proceduri tako brzo posle traumatičnog iskustva, ali na nesreću, posao im je da saznaju šta se tačno dogodilo. Odgovarala je na njihova pitanja najbolje što je umela, a oni su, izgleda, bili zadovoljni njenim objašnjenjima.

Međutim, ovog jutra, tok razgovora se promenio, nezatno ali primetno. Izgleda da više nisu bili zaslepljeni sjajem TV zvezde. Ispitivanje je dobilo ton kojeg prethodnog dana nije bilo.

Brit je saradivala, znajući da oklevanje prilikom saradnje s vlastima uglavnom signalizira krivicu, bar u nekoj meri. Jedino za šta je mogla biti okrivljena bilo je to što je spavala sa čovekom koji je, izgleda, umro u snu. Bilo je to plodno tlo za grube šale na račun Džejevih seksualnih veština, kao i njenih.

Otišao je sa stilom. Mig, mig.

Kladim se da je umro s osmehom na usnama. Mig, mig.

Otišao je na vrhuncu. Mig, mig.

Ako su detektivi mislili da će čuti neke pikantne detalje o seksu, nisu imali sreće. Sve čega se Brit sećala bilo je da se probudila i pronašla Džeja

mrtvog pored sebe u krevetu. Nije imala nikakvo sećanje ni o čemu drugom što se dogodilo u tom krevetu. Čak ni posle sat vremena napetog dijaloga nije ubedila detektive da poveruju u to.

Pre nekoliko trenutaka predložili su da se napravi pauza i ostavili je samu s novounajmljenim braniocem, što joj je pružilo šansu da se malo bolje upozna s njim, ali što je još važnije, da sazna kako on tumači ovo što se događa.

„Ne veruju mi, jesam li u pravu?“ ponovila je, pošto joj je pružio kolebljivi odgovor prvi put kad ga je pitala.

Ovog puta slabašno joj se osmehnuo. „Uopšte nemam takav utisak, gospođice Šeli.“ Po tonu njegovog glasa moglo se reći da je nervozan. „Samo su temeljni, što moraju da budu kad god neko umre pod neuobičajenim okolnostima.“

„Rak Džeja Berdžesa bio je u poslednjem stadijumu.“

„Jeste, ali...“

„Mnogo je popio. Verovatno se alkohol nije slagao s jakim lekovima koje je uzimao.“

„Bez sumnje.“

„Ljudi prečesto mešaju lekove sa alkoholom i to ih ubije. Džej je umro od srčanog udara i respiratorne insuficijencije. Takvog nećeg.“

„Siguran sam da ste u pravu.“

„Onda mi objasnite zašto me tako detaljno ispituju.“

„Jednim delom, to je refleksna reakcija na iznenadnu smrt jednog od njihovih“, reče. „Džej Berdžes bio je odlikovani policajac, heroj u svom odeljenju a i van njega. Prirodno je što kolege žele da znaju šta se događalo u poslednjim satima pre nego što je umro.“

Izveštavala je s mnogo sahrana poginulih policajaca i uvek bila impresionirana bratskim odnosom među čuvarima zakona, koji su se okupljali kad bi jedan od njih poginuo.

Trljajući čelo, složila se s ovim, ispustivši umorni uzdah. „Pretpostavljam da ste u pravu. Ali ne mogu više. Ne znam! Rekla sam im sve čega mogu da se setim. Mislim da mi ne veruju, ali kunem se da govorim istinu.“

„Nastavite tako“, rekao je kao da se raduje uznemirenosti koja se osećala u njenom glasu. „Ili, što bi bilo još bolje, nemojte ništa više govoriti.“

Prostrelivši ga prezrivim pogledom, počela je da korača po skućenoj prostoriji za saslušanja. „Svi kažu, a posebno advokati, da je bolje ništa ne

govoriti. Ali kao novinar, znam da ljudi koji odbijaju da govore deluju kao da nešto kriju.“

„Onda nemojte menjati iskaz.“

Okrenula se, spremna da se pobuni što njenu priču o Džejevoj smrti naziva iskazom, ali upravo tada se dvojica detektiva vratiše.

„Želite li možda do toaleta, gospođice Šeli?“, upita Klark.

„Ne, ne moram.“

„Mogu li da vam donesem nešto da popijete?“

„Ne, hvala.“

Bio je visok i koščat i imao proređenu ridu kosu. Havijer je bio niži, crnomanjast, a njegova crna kosa bila je gusta poput tepiha. Fizički se nisu mogli više razlikovati, pa ipak je podjednako zazirala od obojice. Sumnjiva joj je bila Klarkova ljubaznost, jer je mislila da je izveštačena kako bi prikrila potisnute prostačke namere. A Havijerovi rošavi obrazi podsećali su je na fatalne ulične tuče s noževima. Klarkove oči bile su plave, a Havijerove toliko crne da mu se zenice nisu mogle razlikovati, ali oba para očiju bila su hitra i oprezna.

Završivši s ljubaznostima, Havijer je nastavio ispitivanje. „Kad smo prekinuli, govorili ste nam da vam se sećanje pomutilo posle one čaše vina u *Vilhausu*.“

„Tako je.“ Sve što se dogodilo pošto je popila tu čašu šardonea bilo je u izmaglici, kao neko rastureno sećanje. Sve do jednog određenog trenutka. A onda joj je pamćenje odjednom potpuno obrisano. Kako je samo jedna čaša vina uspela toliko da joj obriše pamćenje? Nije mogla. Nije osim ako... Osim...

„Droga za silovanje.“

Nije shvatila šta je izgovorila sve dok se sva trojica nisu zaledila na mestu. Malo je zastala, razmislila o ovome što je rekla, i zapanjila se od mogućnosti – ne, sigurnosti – u to da je u pravu.

„Sigurno mi je dato neko od sredstava koje je opštepoznato kao droga za silovanje.“ Dvojica detektiva i advokat samo su stajali i zurili u nju kao da je odjednom počela da govori nekim stranim jezikom. „Od njih se dobija privremena amnezija“, rekla je donekle nestrpljivo. „Jednom prilikom sam pisala o tome. Jedan incident u Klemsonu izazvao je zabrinutost o pojačanoj upotrebi takvih sredstava na zabavama i u barovima gde se okupljaju mladi. Izazivaju kratkotrajan gubitak pamćenja. Ponekad se sećanja nikad ne povrate. Ali to nije ni bitno, jer dok se efekti povuku, šteta je već počinjena.“

Pogledala je svakog ponaosob, očekujući da će podeliti s njom oduševljenje zbog ovako logičnog objašnjenja za njen kratak gubitak pamćenja. Umesto toga, samo su nastavili da pilje u nju bez ikakve reakcije. Ogorčeno je rekla: „Trepnite ako možete da me čujete.“

„Čujemo vas, gospođice Šeli“, reče Klark.

„Pa, onda? Zar ne uvidate? Vino mi je bilo izmešano sa jednom od tih droga. One brzo deluju. To objašnjava zašto ne mogu ničega da se setim pošto sam stigla u Džejev stan.“

„A šta je sa onom praznom flašom viskija?“, upita Havijer.

„Ne volim viski. Nikad nisam pila viski. Da mi ga je Džej ponudio, od-bila bih, a posebno jer se nisam osećala dobro.“

„Vaši otisci pronađeni su na jednoj od čaša. Vaš karmin je na ivici“, reče Havijer.

„Već ste analizirali čaše? Zašto?“

Dva detektiva razmeniše poglede. Klark reče: „Hajde da počnemo iz početka i ponovimo sve. Ispričajte nam sve što se dogodilo.“

„Ne znam šta se sve dogodilo. Mogu da vam ispričam samo ono čega se sećam.“

„Dobro onda, ono čega se sećate. Neće vam smetati da ovog puta snimamo i video, zar ne?“

Istog trenu, posumnjavši u Klarkov opušteni ton, reče: „Zašto biste to radili?“

„Samo da bismo imali snimak, pa ako se ukaže potreba, možemo ponovo da pogledamo traku i uverimo se u detalje.“

Ne verujući u ovo objašnjenje, kao i njegov ljigavi osmeh običnog trgovčića, pogledala je u Aleksandera, koji je rekao: „To je standardna praksa, gospođice Šeli. I dalje ne morate da odgovorite ni na jedno pitanje na koje ne želite.“

„Želim da odgovaram na pitanja. I sama želim odgovore. Verovatno mnogo više nego oni.“

Otkad je pozvala hitnu pomoć, bila je pometena kojekakvim neprijatnim formalnostima zbog neočekivane smrti – islednikovim proglašenjem Džejeve smrti, ispitivanjem policije, dokumentima. Nije imala vremena da se upusti u analizu iz ličnog ugla. Zapravo, još nije počela da žali zbog prijateljeve smrti.

A nije to mogla ni sada. Bar ne dok se ova neprijatnost ne okonča. Drugačije izlažući svoju ideju, rekla je: „Očajnički želim da saznam šta se dogodilo Džeju.“

„Onda nećemo imati nikakvih problema.“ Havijer sede za mali sto i pokaza joj da sedne na stolicu nasuprot kameri. „Zaista se nadam da se ne bojite kamere.“

Njegov osmeh natera je da pomisli na oštre bodeže koji prodiru kroz meko tkivo. Okrenula se od njega i sela. Klark proveri žižnu daljinu na kameri, izreče vreme i datum, kao i ko je prisutan, a onda sede na ivicu stola i poče da klata mršavom nogom napred-nazad. „Ko vas je zvao?“

„Kako to mislite?“

„Ko je ugovorio sastanak?“

„Džej. To sam vam već rekla.“

„Možemo da proverimo telefonske pozive.“ Havijerove reči nisu bile samo reči. Bila je to prikriivena pretnja.

Posmatrajući ga ravno u oči, rekla je: „Džej me je tog dana nešto ranije pozvao i pitao me da li bih htela da se nađem s njim u *Vilhausu* na piću. Rekao mi je da želi da razgovara sa mnom.“

„Kad ste ga poslednji put videli pre toga?“

„Ne bih znala tačan datum. Pre nekoliko meseci. Kad je onaj čovek iz obdaništa u Severnom Čarlstonu uhapšen zbog sumnje da je zlostavljao neko dete. Džej je bio na konferenciji za štampu i odgovarao na pitanja o kriminalnoj istrazi. Ja sam pokrivala tu priču za stanicu. Mahnuli smo jedno drugom, ali nisam razgovarala s njim. Dobila sam priču od jednog od policajaca koji su izvršili hapšenje, ne od Džeja.“

„Ali vi i Berdžes bili ste prijatelji.“

„Da.“

„Više nego prijatelji?“

„Ne.“

Dva detektiva razmeniše još jedan značajan pogled. Aleksander se pridigao sedeći na stolici, kao da želi da je upozori da bude oprezna.

„Nikad?“, upita Klark.

„Mnogo godina ranije“, staloženo je odgovorila. Njena kratka veza sa Džejom nije bila tajna. „Preselila sam se u Čarlston da prihvatim posao na Kanalu sedam. Džej je bio jedna od prvih osoba koje sam upoznala. Izašli smo nekoliko puta, ali naše prijateljstvo ostalo je manje-više platonsko.“

„Manje-više?“ Havijer podiže obrve, sugerišući nešto više.

„Nismo bili ništa drugo do obični prijatelji, poslednjih nekoliko godina.“

„Sve do sinoć, kada ste ponovo postali ljubavnici.“

„Ja...“ Oklevala je. Aleksander podiže kažiprst kao da želi da je spreči da odgovori. Spustila je pogled u krilo. „Ne znam da li smo ili nismo bili intimni te noći. Nisam sigurna. Ne mogu da se setim.“

Klark uzdahnu kao da mu je teško da poveruje u to, a onda reče: „Dakle, našli ste se u *Vilhausu*.“

„Stigla sam oko sedam, kad smo se i dogovorili. Džej je već bio tamo. Popio je nekoliko pića.“

„Kako znate?“

„Po praznim čašama na stolu. Jeste li ispitali konobarice?“

Ignorišući to, Klark reče: „Vi ste naručili čašu belog vina.“

„Da. Nije bilo baš najbolje.“ Govoreći pravo u objektiv kamere, dodala je: „Verujem da mi je neko stavio nešto u čašu.“

„Džej?“

U stvari, kad su stigli do toga, Brit je već delila Havijerovu očiglednu skepsu. „Ne znam kako bi to uspeo da uradi da ne primetim. Ne verujem da je i jednog trenutka dodirnuo moju čašu. Svejedno, zašto bi me on drogirao?“

Klark je čupkao donju usnu. Havijer se nije micao. Ali jeste neprekidno piljio u nju. Bila je svesna kamere i činjenice da je snimala svaki njen treptaj, svaki udah. Hoće li izgledati kriva svima koji je kasnije budu gledali? Znala je da istražitelji traže i najmanji znak da laže. Pokušala je da ostane savršeno mirna i da ne menja izraz lica.

„O čemu ste razgovarali?“, upita Havijer.

„Rekla sam vam“, umorno je rekla. „O svemu pomalo. – Kako ti je na poslu? Dobro. A tebi? Jesi li planirao negde na odmor? – I slične stvari.“

„Ništa lično?“

„Pitao me je da li se viđam s nekim. Rekla sam mu da se ne viđam ni sa kim određenim. On je rekao: 'Dobro. Ne bih mogao da podnesem da napustim ovaj svet i ostavim te nekom srećnom kopilanu.' Cerio se – bila je to ona vrsta flertovanja po kojoj je Džej bio poznat. Smejala sam se. A onda sam shvatila šta je rekao i pitala ga šta je mislio pod tim da napušta ovaj svet. A on je onda rekao: 'Umirem, Brit.'“

Prisetivši se tog trenutka i Džejevog smrknutog izraza lica, glas joj postade promukao od osećanja. „Tada mi je rekao za rak.“

Pankreasa. Uznappedovali. Nemam šanse da ga pobedim, a neću da se podvrgnem hemoterapiji i svim tim sranjima. Bar ću imati svu kosu kad me sahrane.